

Liġi tal-Istat Membru - il-Kroazja

Il-Kostituzzjoni tar-Repubblika tal-Kroazja

[🔗 Il-Kostituzzjoni tar-Repubblika tal-Kroazja](#)

Il-leġiżlazzjoni kriminali l-aktar importanti

Il-Kodiċi Kriminali (*Kazneni zakon*) (*Narodne Novine* (NN; *Il-Gazzetta Uffiċjali tar-Repubblika tal-Kroazja*) Nri [🔗 125/11](#), [🔗 144/12](#), [56/15](#), [61/15](#), [101/17](#) u [118/18](#))

Il-Kodiċi Kriminali l-ġdid, li daħal fis-seħħ fl-ewwel jum tal-2013 ġab miegħu elementi ġodda bħalma huma pieni akbar u perjodi ta' limitazzjoni itwal, filwaqt li introduċa reati kriminali ġodda bħan-nuqqas ta' ħlas tas-salarji, is-sewqan bla rażan u l-logħob tal-azzard illeċitu. Permezz ta' emendi fil-Kodiċi Kriminali ta' Diċembru 2012 fil-qasam tal-responsabbiltà kriminali, il-pussess ta' droga għall-użu personali sar reat minuri.

Il-Kodiċi Kriminali għandu parti ġenerali u parti speċifika:

A) Il-parti ġenerali tal-Kodiċi Kriminali fiha d-dispożizzjonijiet applikabbli għar-reati kriminali kollha. Dawn id-dispożizzjonijiet jirregolaw il-preżunzjonijiet ġenerali ta' punibbiltà, tal-multi u tal-pieni kriminali.

B) Il-parti speċifika tal-Kodiċi Kriminali fiha d-deskrizzjonijiet ta' reati kriminali individwali u l-pieni li jistgħu jiġu applikati għalihom, u tinkludi wkoll ir-reati kriminali u l-pieni applikabbli għalihom taħt xi leġiżlazzjoni oħra. Ir-reati kriminali stipulati fil-Kodiċi Kriminali Kroat huma:

- ir-reati kriminali kontra l-umanità u d-dinjità umana,
- ir-reati kriminali kontra l-ħajja u l-ġisem,
- ir-reati kriminali kontra d-drittijiet tal-bniedem u l-libertajiet fundamentali,
- ir-reati kriminali kontra l-impjegabbiltà u s-sigurtà soċjali,
- ir-reati kriminali kontra l-libertà personali,
- ir-reati kriminali kontra l-privatezza,
- ir-reati kriminali kontra l-unur u r-reputazzjoni,
- ir-reati kriminali kontra l-libertà sesswali,,
- ir-reati kriminali li jirrigwardaw l-abbuż sesswali u l-isfruttament sesswali tat-tfal,
- ir-reati kriminali kontra ż-żwieġ, il-familja u t-tfal,
- ir-reati kriminali kontra s-saħħa tal-bniedem,
- ir-reati kriminali kontra l-ambjent,
- ir-reati kriminali kontra s-sikurezza ġenerali,
- ir-reati kriminali kontra s-sikurezza tat-traffiku,
- ir-reati kriminali kontra l-proprjetà,
- ir-reati kriminali kontra l-ekonomija,
- ir-reati kriminali kontra s-sistemi tal-kompjuters, is-software u d-*data*,
- ir-reati kriminali kontra l-iffalsifikar,
- ir-reati kriminali kontra l-proprjetà intellettuali,

- ir-reati kriminali kontra d-dmirijiet uffiċjali,
- ir-reati kriminali kontra l-ġudikatura,
- ir-reati kriminali kontra l-ordni pubbliku,
- ir-reati kriminali kontra d-dritt tal-vot,
- ir-reati kriminali kontra r-Repubblika tal-Kroazja,
- ir-reati kriminali kontra stat barrani jew organizzazzjoni internazzjonali, u
- ir-reati kriminali kontra l-forzi armati tal-Kroazja.

Att dwar il-Proċeduri Kriminali (*Zakon o kaznenom postupku*) (NN Nri 152/08, 76/09, 80/11, 91/12 – Ordni u Deciżjoni tal-Qorti Kostituzzjonali Kroata, 143/12, 56/13, 145/13, 152/14 u 70/17)

L-Att jiddefinixxi r-regoli sabiex jiġi żgurat li l-ebda persuna innoċenti ma tkun tista' tiġi kkundannata u li xi piena jew miżura oħra tiġi imposta fuq min iwettaq reati kriminali skont it-termini stabbiliti mil-liġi abbażi ta' proċedimenti mwettqa skont il-liġi quddiem qorti kompetenti.

Il-prosekuzzjoni u l-proċedimenti kriminali jistgħu jitwettqu u jitlestew biss skont ir-regoli u skont it-termini stabbiliti fl-Att.

L-Att dwar il-Proċedura Kriminali jitrassponi fl-ordinament ġuridiku Kroat ir-regolamenti tal-UE li ġejjin:

1. Id-Direttiva 2010/64/UE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-20 ta' Ottubru 2010 dwar id-drittijiet għall-interpretazzjoni u għat-traduzzjoni fi proċedimenti kriminali (ĠU L 280, 26.10.2010);
2. Id-Direttiva 2011/36/UE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-5 ta' April 2011 dwar il-prevenzjoni u l-ġlieda kontra t-traffikar tal-bnedmin u l-protezzjoni tal-vittmi tiegħu (ĠU L 101, 15.4.2011);
3. Id-Direttiva 2011/93/UE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-13 ta' Diċembru 2011 dwar il-ġlieda kontra l-abbuż sesswali u l-isfruttament sesswali tat-tfal u l-pedopornografija (ĠU L 335, 17.12.2011);
4. Id-Direttiva 2012/13/UE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-22 ta' Mejju 2012 dwar id-dritt għall-informazzjoni fi proċeduri kriminali (ĠU L 142, 1.6.2012);
5. Id-Deciżjoni Qafas tal-Kunsill 2008/977/ĠAI tas-27 ta' Novembru 2008 dwar il-protezzjoni ta' *data* personali pproċessata fil-qafas tal-kooperazzjoni tal-pulizija u dik ġudizzjarja f'materji kriminali (ĠU L 350, 30.12.2008);
6. Id-Direttiva 2012/29/UE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-25 ta' Ottubru 2012 li tistabbilixxi standards minimi fir-rigward tad-drittijiet, l-appoġġ u l-protezzjoni tal-vittmi tal-kriminalità, u li tissostitwixxi d-Deciżjoni Qafas tal-Kunsill 2001/220/ĠAI (ĠU L 315, 14.11.2012);
7. Id-Direttiva 2013/48/UE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-22 ta' Ottubru 2013 dwar id-dritt ta' aċċess għas-servizzi ta' avukat fi proċedimenti kriminali u fi proċedimenti ta' mandat ta' arrest Ewropew, u dwar id-dritt li tiġi infurmata parti terza dwar iċ-ċaħda tal-libertà u d-dritt għal komunikazzjoni ma' partijiet terzi u mal-awtoritajiet konsulari, matul iċ-ċaħda tal-libertà (ĠU L 294, 6.11.2013);
8. Id-Direttiva 2014/42/UE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-3 ta' April 2014 dwar l-iffriżar u l-konfiska ta' mezzi strumentali u r-rikavat minn attività kriminali fl-Unjoni Ewropea (ĠU L 127, 29.4.2014);
9. Id-Direttiva 2014/62/UE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-15 ta' Mejju 2014 dwar il-protezzjoni tal-euro u muniti oħra kontra l-iffalsifikar permezz tal-liġi kriminali, u li tissostitwixxi d-Deciżjoni Kwadru tal-Kunsill 2000/383/ĠAI (ĠU L 151, 21.5.2014).

Il-proċedimenti kriminali jitwettqu fuq talba ta' prosekutur awtorizzat.

Il-prosekutur awtorizzat fuq reati li l-proċedimenti kriminali għalihom jinfetħu *ex officio* jkun prosekutur pubbliku (*državni odvjetnik*), filwaqt li l-prosekutur awtorizzat fuq reati li l-proċediment kriminali għalihom jinfetħu permezz ta' kawża privata jkun prosekutur privat. Fil-każ ta' ċertu reati kriminali stabbiliti mil-liġi, il-proċedimenti kriminali jinfetħu minn prosekutur pubbliku biss fuq inizjattiva tal-vittma. Sakemm ma jkunx stabbilit mod ieħor mil-liġi, il-prosekutur pubbliku huwa obligat jiftaħ proċedimenti kriminali meta jkun hemm raġunijiet raġonevoli li jwassluh biex jaħseb li ċertu persuna kkommettiet reat kriminali li l-proċedimenti kriminali għalih jinfetħu *ex officio* u li ma jkun hemm l-ebda impediment legali biex il-persuna inkwistjoni tiġi mixlija.

Jekk il-prosekutur pubbliku ma jsib l-ebda raġuni biex jibda jew iwettaq prosekuzzjoni kriminali, din il-pożizzjoni tista' toħodha l-vittma fir-rwol ta' parti leża bħala kwerebant skont it-termini speċifikati f'dan l-Att.

L-Att dwar il-Konsegwenzi tal-Kundanna, ir-Rekords Kriminali u r-Riabilitazzjoni (*Zakon o pravnim posljedicama osude, kaznenoj evidenciji i rehabilitaciji*) (NN Nri 143/12 u 105/15)

Dan l-Att jirregola l-konsegwenzi legali tal-kundanna, l-organizzazzjoni, iż-żamma, id-disponibbiltà, il-forniment u t-tfassir ta' *data* ta' rekords kriminali u l-iskambju internazzjonali ta' *data* ta' rekords kriminali u r-riabilitazzjoni.

Dan l-Att fih dispożizzjonijiet li jikkonformaw mal-atti tal-Unjoni Ewropea li ġejjin:

- Id-Deciżjoni Qafas tal-Kunsill 2009/315/ĠAI tas-26 ta' Frar 2009 dwar l-organizzazzjoni u l-kontenut tal-iskambju bejn l-Istati Membri, ta' informazzjoni estratta mir-rekords kriminali;
- Id-Deciżjoni tal-Kunsill 2009/316/ĠAI tas-6 ta' April 2009 dwar l-istabbiliment ta' Sistema Ewropea ta' Informazzjoni ta' Rekords Kriminali (ECRIS) fl-applikazzjoni tal-Artikolu 11 tad-Deciżjoni Qafas 2009/315/ĠAI.

Ir-rekords kriminali fil-Kroazja huma organizzati u miżmumin mill-ministeru responsabbli għall-ġudikatura li huwa fl-istess hin, l-awtorità ċentrali għall-iskambju ta' din id-*data* ma' stati oħra (minn hawn 'il quddiem: il-Ministeru).

Ir-rekords kriminali jinżammu għall-persuni fiżiċi u ġuridiċi (minn hawn 'il quddiem: persuni) li jkunu ġew ikkundannati għal reati kriminali b'sentenza finali fil-Kroazja. Ir-rekords kriminali jinżammu wkoll għaċ-ċittadini Kroati u l-persuni ġuridiċi domiciljati fil-Kroazja li kienu ġew ikkundannati għal reati kriminali permezz ta' sentenza finali mhux fil-Kroazja, jekk din id-*data* tkun ġiet fornuta lill-ministeru.

Il-kontenut tar-rekords kriminali jinkludi lista ta' persuni kkundannati permezz ta' sentenza finali għal reati kriminali ta' abbuż sesswali u sfruttament sesswali tat-tfal, u reati kriminali oħra msemmija fl-Artikolu 13(4) ta' dan l-Att.

L-aktar atti tad-dritt ċivili importanti fil-Kroazja huma:

L-Att dwar l-Obbligi Ċivili (*Zakon o obveznim odnosima*) (NN Nri 35/05, 41/08 u 125/11)

Dan l-Att jirregola s-sisien tal-obbligi ċivili (il-parti ġenerali), tal-obbligi ċivili kuntrattwali u ekstrakuntrattwali (il-parti speċifika).

Il-partijiet fit-tranzazzjonijiet huma liberi li jirregolaw l-obbligi ċivili, iżda dawn ma jistgħux jiġu rregolati b'tali mod li jkunu kontra l-Kostituzzjoni Kroata, ir-regolamenti obligatorji u l-moralità pubblika.

L-Att dwar id-Drittijiet tas-Sjeda u ta' Materjal Ieħor (*Zakon o vlasništvu i drugim stvarnim pravima*) (NN Nri 91/96, 68/98, 137/99, 22/00, 73/00, 129/00, 114/01, 79/06, 141/06, 146/08, 38/09, 153/09, 143/12 u 152/14)

Dan l-Att jistabbilixxi l-arranġamenti ġenerali għall-pussess ta' oġġetti minn persuni; ir-regoli ta' dan l-att japplikaw ukoll għall-pussess ta' oġġetti li huma soġġetti għal xi arranġament legali speċjali, dment li ma jmorrux kontra dan l-arranġament.

Kulma huwa previst minn dan l-Att fir-rigward tad-dritt tas-sjeda u tas-sidien japplika kif dovut għad-drittijiet materjali l-oħra kollha, dment li ma jkunx speċifikament previst mod ieħor mil-liġi jew minħabba n-natura legali tagħhom.

L-Att dwar is-Suċċessjoni (*Zakon o nasljeđivanju*) (NN Nri 48/03, 163/03, 35/05 – L-Att dwar l-Obbligi Ċivili u 127/13)

Dan l-Att jirregola d-dritt tas-suċċessjoni u r-regoli li, il-qrati, awtoritajiet oħra u l-persuni awtorizzati jipproċedu fuqhom fi kwistjonijiet ta' suċċessjoni.

L-Att dwar ir-Registru tal-Artijiet (*Zakon o zemljišnim knjigama*) (NN Nri 91/96, 68/98, 137/99, 114/01, 100/04, 107/07, 152/08, 126/10, 55/13, 60/13 u 108/17)

Dan l-Att jirregola l-kwistjonijiet relatati mal-istatus legali tal-proprjetà immobbli fit-territorju tal-Kroazja li huwa rilevanti għat-tranzazzjonijiet legali, u li jirregola wkoll il-mod u l-manjiera u ta' kif jinżammu r-registri tal-artijiet (l-uffiċċju tat-titli tal-artijiet (*gruntovna ica*)) jekk ma tkun saret l-ebda dispożizzjoni speċifika għal ċerti biċċiet ta' artijiet.

L-Att dwar il-Proċedura Ċivili (*Zakon o parničnom postupku*) (NN Nri 53/91, 91/92, 112/99, 88/01, 117/03, 88/05, 02/07, 96/08, 84/08, 123/08, 57/11, 148/11 – test konsolidat, 25/13 u 89/14)

Dan l-Att jirregola r-regoli ta' proċedura li l-qrati jsegwu biex jissimgħu u jiddeċiedu f'kawżi li jirrigwardaw id-drittijiet u d-dmirijiet fundamentali tal-persuni u taċ-ċittadini, ir-relazzjonijiet personali u tal-familja taċ-ċittadini kif ukoll it-tilwim industrijali, kummerċjali, dwar il-proprjetà u tilwim ċivili ieħor, dment li ma jkunux saru dispożizzjonijiet bil-liġi biex il-qrati jiddeċiedu dwar xi wħud minn dan it-tilwim skont ir-regoli ta' xi proċedura oħra.

L-Att dwar l-Eżekuzzjoni (*Ovršni zakon*) (NN Nri 112/12, 25/13, 93/14, 55/16, u 73/17)

Dan l-Att jirregola l-proċedimenti li fihom il-qrati u n-nutara pubbliċi jeżegwixxu s-soluzzjoni għall-pretensjonijiet abbażi ta' strumenti awtentiċi u ta' eżekuzzjoni (il-proċedimenti ta' eżekuzzjoni) u l-proċedimenti li fihom il-qrati u nutara pubbliċi jeżgwixxu l-garanzija tal-pretensjoni (il-proċedimenti ta' garanzija), dment li dan ma jkunx previst b'liġi separata. Ir-relazzjonijiet legali sostantivi stabbiliti abbażi ta' proċedimenti ta' eżekuzzjoni u ta' proċedimenti ta' garanzija huma wkoll irregolati minn dan l-Att.

Links oħra

 [Aktar](#)

Il-verzjoni bil-lingwa nazzjonali hija ġestita mill-Istat Membru rispettiv. It-traduzzjonijiet saru mis-servizz tal-Kummissjoni Ewropea. Jista' jkun hemm xi tibdil imdaħħal fl-orijinal mill-awtorità nazzjonali kompetenti li jkun għadu ma jidherx fit-traduzzjonijiet. Il-Kummissjoni Ewropea ma taċċettax responsabbiltà jew kwalunkwe tip ta' tort fir-rigward ta' kull informazzjoni jew dejta li tinsab jew li hemm referenza għaliha f'dan id-dokument. Jekk jogħġbok irreferi għall-avviż legali sabiex tiċċekkja r-regoli dwar id-drittijiet tal-awtur għall-Istati Membri responsabbli minn din il-paġna.

L-Istati Membri responsabbli għall-ġestjoni tal-paġni tal-kontenut nazzjonali huma fil-proċess li jaġġornaw xi ftit mill-kontenut fuq dan is-sit web fid-dawl tal-ħruġ tar-Renju Unit mill-Unjoni Ewropea. Jekk is-sit ikun fih kontenut li għadu ma jirriflettix il-ħruġ tar-Renju Unit, dan mhux intenzjonat u se jiġi indirizzat.

L-aħħar aġġornament: 16/07/2020